

SPØKELSESFLYENE OVER NORDEN

I MIDTEN AV 1930-ÅRENE HADDE MAN IKKE UFØER, MEN SPØKELSESFLY...
DE BLE STADIG SETT OVER NORDKALOTTEN. SPØKELSESFLYENE HADDE SIN ÆRA
FRA SLUTTEN AV 1920-TALLET OG TIL OG MED 1940. I 1946 DUKKET SÅ
SPØKELSESRAKETTENE OPP. DET HAR VÆRT SKREVET MYE OM DISSE ANTATT
MYSTISKE GJENSTANDENE, SOM NOEN MENER VAR UFO-FENOMENER I EN TID-
LIG FASE. I DETTE TEMANUMMERET BEHANDLES SAKEN PÅ BAKGRUNN AV
OMHYGGELIGE STUDIER OG INNSAMLING AV FAKTA.

NORSK INSTITUTT FOR VITENSKAPELIG FORSKNING OG OPPLYSNING (NIVFO)

NORWEGIAN INSTITUTE OF SCIENTIFIC RESEARCH AND ENLIGHTENMENT
A NORWEGIAN SECTION OF THE CSICOP

Paul Kurtz, Chairman
(professor of philosophy, SUNY at Buffalo)
Randinck Frazier, Editor, *The Skeptical Inquirer*
(science writer)
Mars Hummer, Executive Director (lawyer)
Lee Nisbet, Special Projects Director
(professor of philosophy, Medaille College)

FELLOWS

James E. Alcock
(professor of psychology, York Univ.)
Eduardo Amaldi
(professor of physics, University of Rome)
Isaac Asimov (science writer)
Irving Biederman
(professor of psychology, Univ. of Minnesota)
Susan Blackmore (psychologist, Univ. of Bristol, U.K.)
Brand Blanshard (prof. of philosophy, Yale)
Mario Bunge (prof. of philosophy, McGill Univ.)
Bette Chambers
(American Humanist Association)
John R. Cole (anthropologist)
F. H. C. Crick
(Salk Institute for Biological Studies)
L. Sprague de Camp (science writer, engineer)
Bernard Dixon (science writer)
Paul Edwards
(Editor, *Encyclopedia of Philosophy*)
Antony Flew
(professor of philosophy, Reading U., England)
Andrew Franklin
(astronomer, Astron. Soc. of the Pacific)
Yves Galfret (Exec. Secy., Union Rationaliste)
Martin Gardner (author, critic)
Murray Gell-Mann
(professor of physics, Caltech)
Henry Gordon
(magician, author, broadcaster)
Stephen Jay Gould
(Museum of Comparative Zoology, Harvard)
C. E. M. Hansel (psychologist, Univ. of Wales)
Al Hibbs
(scientist, Jet Propulsion Laboratory)
Douglas R. Hofstadter
(professor of cognitive science, Michigan Univ.)
Sidney Hook (professor emeritus, philosophy, NYU)
Ray Hyman
(professor of psychology, Univ. of Oregon)
Leon Jaroff (Sciences Editor, *Time*)
Lawrence Jerome (science writer, engineer)
Philip J. Klass (science writer, engineer)
Marvin Kohl
(professor of philosophy, SUNY at Fredonia)
Edwin C. Krupp
(astronomer, director, Griffith Observatory)
Lawrence Kusche (science writer)
Paul MacCreedy
(scientist/engineer, AeroVironment, Inc.)
David Marks
(professor of psychology, Middlesex Polytechnic)
William V. Mayer
(biologist, Univ. of Colorado, Boulder)
David Morrison
(professor of astronomy, Univ. of Hawaii)
H. Narasimhaiah
(President, Bangalore Science Forum)
Dorothy Naitan (sociologist, Cornell Univ.)
James Oberg (science writer)
W. V. Quine (prof. of philosophy, Harvard Univ.)
James Randi (magician, author)
Milton Rosenberg
(psychologist, Univ. of Chicago)
Carl Sagan (prof. of astronomy, Cornell)
Emy Schatzman
(President, French Physics Association)
Eugene C. Scott (physical anthropologist,
Executive Director, NCSE)
Thomas A. Sebeok
(ethnopsychologist and linguist, Indiana Univ.)
Robert Sheffer (science writer)
B. F. Skinner
(professor of psychology, Harvard Univ.)
Dick Smith (film producer, publisher)
Robert Stauner (magician, author, CPA)
Stephen Toulmin
(philosopher, Univ. of Chicago)
Marvin Zelen (statistician, Harvard)
Marvin Zimmerman
(professor of philosophy, SUNY at Buffalo)

STAFF

Doris Doyle, Managing Editor
Mary Rose Heys, Business Manager
Barry Karr, Public Relations Director

INNHOLD:

SIDE

REDAKSJONELT	3
SPØKELSESFLY - RAKETTER OG UFO'ER	4
OM MYSTISKE FLY, MYSTISKE MENN OG MYSTISKE SKIP PÅ NORDKALOTTEN	9
VITENSKAPEN I KRIG	16
CSICOP EUROPEAN CONFERENCE	28

NOTISER:

JAMES RANDIS BESØK I NORGE ..	10
UFOER OVER DANMARK	11
FORSIDEBILDET	15
HELSEBLØFF	27

NIVFO
bulletin

ER ET KRITISK FORUM FOR PSEUDO-
VITENSKAP OG LITTERATUR

ABONNEMENT KR 95,- bestilles
hos:

NIVFO, postboks 2119,
7001 Trondheim--

POSTGIRO: 3 46 95 74

ANSVARLIGE REDAKTØRER:
K Stenødegård og Jan S Krogh

Back issues \$US6.00 each. Ask for list.

**the Skeptical
Inquirer**

Mail to:

Box 229, Buffalo, New York 14215 USA

REDAKSJONELT

GODT NYTT ÅR!

Vi har ikke lagt bort den gamle tradisjon- en med jule- og nyttårshilsener, selv om enkelte kanskje vil mene at de er uttrykk for overtro. For NIVFO-Bulletins vedkommende er 'godt nytt år' denne gangen mer enn et fromt ønske - det er konstateringen av et faktum!

Pr. 15. januar 1989 har antall abonnenter allerede øket med ca. 50% i forhold til i fjor, hvilket er en helt unik situasjon. En stor del av æren for denne gledelige starten på det nye året må nok tilskrives en annonse vi hadde i bladet Humanist nr. 6/88 (*), et ypperlig temanummer om

Som annonsert i nr. 4-5/88 vil dette være et temanummer viet til de såkalte 'spøkelsesflyene' og ditto raketter som det i sin tid strømmet inn observasjons- rapporter om og som UFO-litteraturen og andre fora har skrevet så mye om i årenes løp.

Alle er kanskje ikke like interessert i dette stoffet, men vi vet at mange er det og vår behandling av off-beat-litteratur, pseudovitenskap etc. ville ikke være fullstendig uten at denne myten kom med. Dette er altså grunnen til at årets første nummer så sterkt er blitt preget av et enkelt

New Age-bevegelsen og dens ulike sider.

Dessuten har abonnentene ved dette årsskiftet vært raskere enn før til å fornye, slik at vi nå, 14 dager ut på nyåret, har flere abonnenter enn ved utgangen av 1988.

Vi ønsker de nye leserne velkommen, og håper å kunne bringe noe for enhver smak også i år.

tema. Vi nevner dette spesielt med tanke på nye lesere som kanskje hadde håpet å finne mye annet. Og mye annet kommer! 'Den fantastiske virkelighet' later på ingen måte til å bli mindre fantastisk med det første; her det marked, og snaut nok en eneste kritisk forbruker. Likevel er det ennå en nisje ledig for publikasjoner som NIVFO-Bulletin. Ikke alle er tilfredse med å sove og drømme, og for disse kan det være forfriskende med litt sunn skeptisisme i en usunn tidsalder.

(*) Tidsskrift for Norsk Human-Etisk Forbund.

SPØKELSESFly- RAKETTER og UFOer

AV JAN S. KROGH

I midten av 1930-årene hadde man ikke UFOer, men spøkelsesfly. Flyene ble stadig vekkt sett over Nordkalotten, og over andre deler av vårt naboombåde. Vi skal i dette temanummeret se på spøkelsesfly, spøkelsesraketter og UFOer for å sette disse inn i et historisk perspektiv.

Spøkelsesflyene hadde sin æra fra slutten av 1920-tallet og til og med 1940. Etter krigen, i 1946, dukket spøkelsesraketten opp, og ble mer eller mindre avløst av UFOene på midten av 50-tallet.

Disse mystiske flyene kunne eksistere ettersom området over våre land da var ukontrollert luftrom, både for sivile og militære luftfartøyer. Det var klart at flyene etter all sannsynlighet var sovjetiske; noen mente dog i enkelte tilfeller at det var smuglere som sto bak. Andre visste ikke eller ville ikke spekulere. Uansett ville ingen ha noen sikker forklaring før flyene sto på bakken.

Det finnes mange beretninger om flyene i ufolitteraturen og i lokalhistoriske samlinger. Ufologer har tatt de til inntekt for sine teorier, og mener at flyene og senere raketten, er av samme herkomst som flyvende tallerkener eller ufoer. Med andre ord at de er uforklarte. Lokalhistorikerne sammenligner de av og til med tusser og troll. draugen og alskens skrømt som har bidratt til sagn og myter i bygd og daler. For begge grupperes vedkommende er et mystikkens slør dekket over beretningene. Er så dette rimelig?

Går man inn i tilgjengelige kilder vil man i en såpass stor sak som denne finne en mengde opplysninger fra mange hold. Som i dagens ufologi er det bare et spørsmål om ressurser; økonomiske og menneskelige; før man vil ha en total oppklaring. Lektor Per Brøyn i Tromsø har laget en oppklarende redegjørelse

for 1930-årenes spøkelsesfly, hovedsakelig med fokus på Troms og nordre del av Nordland. Men Brøyns konklusjon kan uten problemer overføres til observasjoner gjort i andre deler av Norden, nemlig at flyene stammer fra militær aktivitet.

Per Brøyn har gjort et detaljert og omfattende arbeide med et tema som er vanskelig å arbeide med. Det meste av materialet er ikke bare spredt land og strand rundt, det er også katalogisert under mange ulike felter.

Den røde tråden i denne som mange andre saker er forholdet mellom sivile og militære myndigheter. I saker som berører forholdet til fremmede makter er det spesielt vanskelig. Hva vi vil vise er at et mysterium allikevel ikke behøver å være uløselig, og at løsninger på tilsynelatende paranormale hendelser finnes. Vi må ha rett til å stille spørsmålet: Er det ikke noe unntak?

NORGES GEOGRAFISKE PLASSERING

For å sette det hele i perspektiv er det viktig å se på Norges geografiske beliggenhet. Vår land er langstrakt. I sør grenser vi til Nordsjøen med grenser mot Danmark og Storbritannia, og i øst til Sverige. I nord til Nord-Sverige, Finland og Sovjetunionen. I vest har vi havet, uten nære naboer.

Politisk sett var vi for 50 år siden formelt sett alliansefrie i likhet med Sverige. Dog hadde vi nær tilknytning til England, uten at man på noen måte kan si det det hersket noen allianse. Finlands forhold til Sovjetunionen var spesielt. Finland var som mange andre land løsrivet fra Russland og var i geografisk utstrekning større enn i dag. På denne tiden hadde Norge ikke grense mot Sovjetunionen. Først under avslutningen av siste krig fikk vi et tredje

naboland med felles landegrense. Vi skjønner at forholdene har vært turbulente i våre nordlige områder. Dette fører oss over på militære forhold.

Siden vikingtiden har nordmenn, svensker, kareler og russere kranglet om grensene på Nordkalotten. Det måtte en danske til for å få avklart dette, kong Kristian IV. Norges sak var hans sak, og takket være ham ble Finnmark norsk område.

Kolahalvøya ble ikke norsk, men russisk. Etter diverse kriger i sentrale strøk av Europa, overtok Russland senere Finland fra Sverige. I 1920, etter revolusjonen i Russland, benyttet finnene anledningen til å løsrive seg fra Russland (Sovjetunionen).

Allerede i begynnelsen av 1930-årene fikk Sovjetunionen bygget opp et militært viktig område på Kolahalvøya med tysk hjelp. På samme tid som Norge praktiserte det brukne geværs politikk, startet Sovjet byggingen av en av verdens største militærbaser. Og det på en halvøy som er på størrelse med en tredjedel av Norge. I løpet av et par generasjoner har befolkningen økt fra 50.000 til rundt en million mennesker.

"SPØKELSESEFLYENE"

Når man skal tolke skandinaviske ufor rapporter er det viktig å forstå hvilken kjent trafikk man til enhver tid har å gjøre med.

Vi vet at landflyplasser på Kola fantes på 1930-tallet, mens Norge knapt nok hadde noen, og slett ingen i nord. Her hadde man såvidt startet prøveflyginger med sjøfly. Narvik var på denne tiden en relativt ny by med utskipning av den viktige jernmalmen til Europas krigsmakter. I 1933 registrerte man bl.a. her de første rapporter om "spøkelsesfly". Bølgen varte fra høsten og til vinteren 1934. Dette var før radarens tid, og man hadde ingen mulighet for å finne ut hvor flyene kom fra. Man antok at de var sovjetiske.

Under vinteren 1936/37 ble slike rapporter vanlige i hele Skandinavia. De militære i alle land skjønte at flyene måtte være russiske, men sovjetvennlige krefter latterliggjorde en slik teori. Fenomenet fikk derfor betegnelsen "spøkelsesflyene".

Krigen kom til vårt naboland i nord i 1939, og flyaktiviteten i grenseområdene øket. Den kulminerte vinteren 1940 med den finsk-sovjetiske vinterkrigen. Og igjen beveget de sovjetiske flyene seg sørover mot Nordland fylke. Nesten to måneder før krigen kom til vårt land, skriver major Lindbäck-Larsen ved Hærens 6. divisjon i Harstad følgende til Kommanderende general i Oslo den 15. mars 1940:

"Divisjonen vil henlede oppmerksomheten på sovjetiske fly som (rundt) 10/3-40 fløy rute Narvik-Bardufoss-Tromsø, i to dager - og således med full sikkerhet kunne konstatere forberedelser til forsterkning av våre stridskrefter i Finnmark... Den rute som ble fulgt jevnlig var brukt av "spøkelsesflyene" for noen år siden... Flyvningene ble utført av så store maskiner - 4 - og evnt. 2 motors fly - at de ikke har vært ført frem av skip (hangarskip eller krysser."

Militære luftobservasjonsposter ble opprettet rundt om i Nord-Norge i stort omfang. Nøytralitetsvakter og fyrvoktere varslet til samlestasjoner. De sovjetiske flyene var dermed kjente av våre militære.

Krigen kom den 9. april 1940, men hele sommeren fløy sovjetiske fly over Finland og det herreløse Finnmark; helst uten Sovjets allierte, Tysklands godkjennelse. I Moskva snakket man om å annektere Finnmark¹. Men Wehrmacht kom også til Finnmark, og ville lengre østover.

Under krigen fikk man andre ting å tenke på enn spøkelsesfly. Øst-Finnmark var blant verdens mest flybombeområder. Etter at freden kom, vet man at sovjetiske militære fly fortsatte å krenke sine vestlige naboland på Nordkalotten.

RAKETTER OG FLYVENDE TALLERKENER

Etter hvert begynte man i Sovjet å sende opp raketter i høye baner. Disse ble observert som spøkelsesraketter i nabolandene. Etter at landet fikk kontroll over Øst-Tyskland, ble videreutviklingene av V-rakettene en verdifull styrkning av det sovjetiske forsvaret.

Utviklingen sto ikke stille i Vest heller. Norge ble medlem av NATO i

1949. I øst ble Warzawapakten opprettet i 1955. Den kalde krigen kom, og på 1950-tallet foregikk mange aktiviteter i og omkring landene på Nordkalotten. Disse skulle øke i omfang etter som årene gikk. Kenneth Arnold hadde fløyet, men de flyvende tallerkeners hemmelighet forble sivilbefolkningens gåte.

De norske tallerkenforeningene fikk vind i seilene med George Adamskis "biografier". Om bøkene fra ham og

SPØKELSESRAKETTENE

Det sovjetiske forskningsprogrammet for atomvåpen begynte i 1942. Den første kjente atompøvesprengning sjedde først 29 august 1949. Under den tidligere nevnte militære opptrappingen i Sovjetunionen etter 1945 er det utviklet langtrekkende raketter som bl.a. er videreutviklinger av de tidlige V-1 og V-2 rakettenes.

Fig 1: Sovjetiske flyruter over Norge i 1940. Striplet linje antyder mulige ruter til og fra Nordland og Troms, og Murmansk.

likesinnede var en velsignelse for de militære, er et åpent spørsmål. Aktivitetene i nordområdene og Skandinavia ellers fortsatte, og mange ukjente himmelfenomener ble observert.

Fra 1960-tallet husker vi U2-skandalen, men nå var den norske radar-kjeden såpass utviklet at aktiviteten i øst holdt seg på den riktige siden av grensene. Men ikke alt som ble sett på skjermene var virkelighet. Radarteknikken var ennå i sin ungdom. Norge fikk effektive jagerfly, og luftkontrollen var etablert.

Etter krigen tok Sovjet over store beholdninger av tyske V-2 raketter av samme type som var blitt brukt mot London, og tvang tilfangetatte tyske forskere å utvikle mer avanserte systemer. Laffer-entzprogrammet fra 1944 gikk ut på å skyte opp missiler fra ubåter. Russerne prøvde trolig det samme med Golem-missilsystemet, men mislyktes og gikk derfor over til rørlaunchere.

Et av prøvingsentrene for de sovjetiske V-2, var Kapustin Yar ved det

Derimot vet man med sikkerhet om utplasseringer av operasjonelle missiler av typen SS-N-4. Disse ble først utskutt i september 1955 fra Zulu V-klasse ubåter. Rekkevidden av disse var ca 550 km, altså mye lengre enn V-1 (240 km) og V-2 (306 - 320 km).

Det er sannsynlig at Sovjet først i 1955 hadde en raketteknologi som var mer avansert enn A-4, representert ved SS-3 Shyster som hadde en rekkevidde på 1.200 km.

I en høyde av omkring 30.000 fot vil sovjetiske fly i trafikk over Kolahalvøya synes tydelig selv fra Øst-Finnmark og østlige deler av Finland. Det forekommer at lokalavisene omtaler observasjoner av slike regulære flyvninger som "mystiske gjenstander"² selv idaq.

etter i all hovedsak er skutt opp fra Sovjetunionen eller internasjonalt område til havs. Når en rakett med flere trinn skytes ut er det et fantastisk skue ulikt alt annet som har med luftfart å gjøre. For en observatør uten kjennskap til dette, vil det være fremmed og kanskje skremmende. Å bedømme hva man ser på himmelen kan være vanskelig for legfolk såvel som for trenede observatører. Historien om flyvelederen som klarerte Venus inn for landing er en nyttig påminnelse for oss alle.

A detailed map of the Soviet Union, showing its vast territory from the Baltic Sea in the west to the Pacific Ocean in the east. The map includes major cities like Moscow, Leningrad, and Vladivostok, as well as geographical features like the Ural Mountains and the Caucasus. A scale bar indicates 1000 km.

Fig 2: Sovjetiske militære baser.

forskning som dannet basis for både østlig og vestlig missilindustri.

Først skal vi ta utgangspunkt i Per Brøyns interessante artikkel om nordnorske luftobservasjoner, og deretter Mark Birsalls artikkel om V-1 (Fieseler Fi103) og V-2 (A-4).

V-1 var et uttrykk som Goebbels propagandamaskin ga våpenet, og V-2 fikk betegnelsen av Hitler selv. Noe Birsalls artikkel ikke nevner er at tyskerne i 1944-5 laget en videreutvikling av V-2 (A-4b) som hadde en rekkevidde på 750 km (dobbelt så stor som den ordinære A-4).

Spørsmålet vil dermed være om russerne i 1946 skjøt opp raketter fra Sovjetunionen som ble registrert i Sverige og Danmark, ja kanskje også i de norsk/ svenske grensetraktene på Østlandet? Mye taler dog her for at man hadde å gjøre med konvensjonelle smuglerfly i trafikk mellom Norge og Sverige.

Avstanden fra Severomorsk til Luleå er ca 500 km. En radius av 1.000 km regnet med utgangspunkt i Leningrad inkluderer omtrent hele Sverige. En har derfor all grunn til å tro at man i 1946 kunne hatt å gjøre med en del av de sovjetiske prøveoppskytningene.

METEORITTER

Når det gjelder svermene av meteororer over Sverige og Finland i 1946 og de kommende årene etter, antar man at ca 70-80% av rapportene som da ble samlet inn om spøkelsesrakettene, har utgangspunkt i disse. Det er derfor den interessante resten som man må konsentrere seg om i disse tilfellene.

De sovjetiske rakettutskyningene vil trolig også i framtiden være av stor betydning for vurdering av ufo-rapporter i Nordområdene. Vi har liten tro på at Glasnost vil spille noen stor rolle i så måte.

Copyright NIVFO, Trondheim 1989

Fotnoter:

- 1: Utsendinger fra Radio Moskva på norsk våren/ sommeren 1940.
- 2: Avisen Finnmarken i Vadsø 1986.

Litteratur:

Captain Richard Sharpe:
Jane's Fighting Ships 1988-89
ISBN 0-7106-0858-6.

Kim Møller Hansen:
Spøgelsesraketterne
ISBN 87-87628-28-7.

Ronald T Pretty:
Jane's Weapon Systems 1983-84
ISBN 0-7106-0776-8.

Bill Gunston:
Rockets & Missiles
ISBN 0-86101-029-9.

Ray Bonds:
The Soviet War Machine
ISBN 0-600-38292-3.

Walter Dornberger:
V-2 - Der Schuss ins Weltall
Bechtle Verlag, Gesslingen, 1952.

Willy Wegner:
Foo-Fighters - spøkelsesraketterne
UFO-Nyt nr. 8, 1968, side 331.

Hvis jeg var Dem, lille frøken, så ville jeg holde fingrene væk...

SPØKELSESEFLYENE..

OM MYSTISKE FLY, MYSTISKE MENN OG MYSTISKE SKIP PA NORDKALOTTEN..

AV PER BRØYN

1980-årene begynner å bli skremmende lik 1930-årene på nordkalotten. Også den gangen opptrådte det mystiske flyvende gjenstander som myndighetene ikke kunne identifisere, "Spøkelsesfly", "mystiske fly" og "flyvende X" ble de kalt. Andre kalte dem rett utfor spionfly. Men hva spionerte de på? Det at man har fantasert om "spøkelsesfly" i flymaskinenes barndom, er kanskje ikke så rart fordi man i århundreder har snakket om "spøkelseskip", blant hvilke "Den flyvende hollender" er den mest kjente. Folk har sett denne svartkledte skipperen på alle sju hav der han har stått og stirret været imot til rors på sin skute. Da skulle det vel ikke være så rart at noen mener å ha sett "Den mystiske flyger". Dette skjedde i Tromsø-distriktet.

DE MYSTISKE FLY

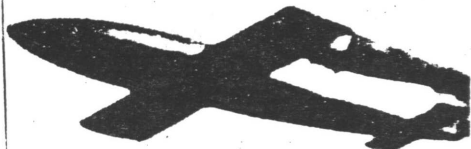
De opptrådte først høsten 1933. Plutselig kunne man se enkelte ensliggiggende vatn, fjorder og vikar bli illuminert over hele Nordskandinavia samtidig som man hørte flydur på steder hvor det ikke var ventet at fly ville opptre. Man har antatt at det har vært fly fra andre land på uærlige tokter, og for å få drivstoff nok til tilbakerreisen til et ukjent utgangspunkt, har man vært nødt til å føre med seg drivstoff ettersom flytankene var for små. Svensk politi har til en begynnelse trodd at det var spritsmuglere på ferde i tørrlagte områder. Men den norske marine har ment at det må ha foregått en slags manøver mellom utenlandske skip og fly, og funn av lysbomber har ført til den antakelse at ubåter har markert overfor flyene hvor de har befunnet seg. Men fra hvilke land har disse flyene og skipene kommet? De har opptrått i Norge, Sverige, Finland og Estland. I det sistnevnte land har et par fly måttet nødlande. Disse viste seg å være russiske. Russerne har også meldt om mystiske fly. De har kalt dem for "mystiske X", sendt ut fra Japan.

RUSSLAND RUSTER OPP

For å forstå utviklingen må man gå tilbake til Den 1. verdenskrig og freds slutninga i Versailles. Her ble det bestemt at Tyskland ikke skulle ha rett til å ha noen stående hær lenger. Hva gjorde de yrkesmilitære og andre menn som hadde hentet sin lønning fra hæren og krigsindustrien? De dro til Sovjet for å bygge opp den sovjetrussiske hær!

I 1929 ble den første Femårsplanen til sovjetrusserne vedtatt. Som et ledd i denne gikk utbygginga på Kola-halvøya med diverse fly og flåtebasar. Ifølge alle russiske kilder var denne første Femårsplanen vellykket. Hvis dette stemmer, har nok de viktigste baser i nordregionen vært ferdig til bruk i 1934, og øvelse mellom båter og fly kunne settes i gang. Av disse har flåtebasen i Murmansk og Polar noje spilt en viktig rolle. Av flyplasser har man i 1938 hatt 56 brukbart utbygd mellom Riga og de isfrie havnene i nord. Av disse har Murmansk og Polarnoje-Alexandrovska samt Uhtua og Kantalaks vært de best utrustede. >>>

De vestlige land har for seint vært oppmerksom på det som har skjedd i Nordregionen. Britene hadde lagt ned sitt etterretningsvesen i dette området. Tyskerne hadde ikke lov til å ha noe etterretningsvesen, men admiral Canaris hadde opprettet sit eget Abwehr på eget initiativ, slik at da Hitler og nazistene kom til makta den 30. januar 1933, hadde de et nesten ferdig utbygd etterretningsvesen som de kunne ta i bruk straks det ble meldt om mystiske flygninger i nordområdet høsten 1933.

V1

Ut fra det som her er sagt, kan man gå ut fra at de første fremmede fly - de såkalte spøkelsesfly - i nordregionen har vært sovjetrussiske. Hitler-regjeringa hadde på dette tidspunkt ikke midler til å foreta flygninger. Men de samme "spøkelsesflyene" gjorde at tyskerne ble nødt til å styrke sitt etterretningsvesen i nordregionen.

SPIONSJEFER BLIR UTNEVNT

Tyskland var først ute. Hitler var så vidt kommet til makta da de utnevnte en marineattaché i Stockholm ved navn Steffan til å samle alle opplysninger om alt mystisk i de nordiske land. Mannen ble tidlig identifisert som spionsjef, for ettersom Tyskland ikke hadde lov til å ha noen flåte ifølge Versaillestraktaten, og de heller ikke hadde bygd opp noen nevneverdig flåte, hvorfor skulle de da trenge en marineattaché i Stockholm?

Når Tyskland hadde sin spionsjef, måtte også Storbritannia ha sin. De gikk mere stille i dørene og utnevnte en viss Mr. Wale til konsul i Riga, og derfra skulle han føre kontroll med spøkelsesfly over hele Norden og rapportere hjem til London. Iflg. de rapporter han har sendt kommer det frem at han mener 99% av de rapporterte tilfellene har vært reine fantasifostre. Men mere interessant er det at både tyskerne og britene hver for seg kommer fram til de samme vurderingene "at flyene - om de eksisterer - må være sovjetiske. Men så lenge at intet fly har nødlandet eller styrtet er det umulig å identifisere dem." Men ifølge arkivene har begge parter vært flittige utklippere av det som skandinaviske aviser har skrevet om spøkelsesflyene, spesielt Oslo-avisen 'Tidens Tegn'. Dermed har skandinaviske aviser vært med på å lage hysteri og ris til egen bak.

JAMES RANDI'S BESØK I NORGE

Som annonsert i forrige nummer måtte Randis oppsatte Europa-turné utsettes på grunn av sykdom.

Turnéen er nå i full gang, men med en litt annen reiserute.

Ifølge de siste opplysningene fra CSICOP vil det kunne bli vanskelig å besøke Norge før på høstparten, fortrinnsvis september. Vi har dog bedt CSICOP om å vurdere om det kunne være mulig å fremskynde datoen.

FOR NYE LESERE:

James Randi fra CSICOP er en av verdens absolutt fremste magikere og illusjonister. Han har avslørt Uri Geller, 'mirakelhelbredere' og 'psykiske kirurger'. Randi er en av de enkeltpersoner i verden som vet mest om paranormale forestillinger og humbug omkring hele denne forestillingsverdenen. Han har bl.a. utlovet en pris på 10.000 dollar til den som kan lure ham, eller demonstrere et paranormalt fenomen under hans kontroll. Hittil har ca. 600 begavelser forsøkt seg, men ingen har lyktes.

Når James Randi drar på Europa-turné, så er det for å yte støtte til de europeiske skeptikerorganisasjonene.

CSICOPs verdensberømte "trollmann" utfører "mirakler" minst like overbevisende som noen. Forskjellen er at Randi forteller sannheten: Miraklene beror på tricks.

I skyggen av disse mystiske flyene dukket opp "mystiske menn". De fleste av dem utga seg for å være geologer og de fleste av dem var av tysk herkomst. De krysset granda fra Norge til Sverige og Finland mange ganger og lot til å te seg fritt. Folk kjente dem ved navn og snakket om dem. Det var Hermann Spittel, professor Larsen i Tromsø, turisten og handelsreisende Benecke og kunstmaleren Hagemann, m.fl. Av disse kom Benecke tilbake i 1939 som lønnet tysk spion. Hagemann kom som general Dietls adjutant og skulle lede styrkene som var satt til å overfalle Setermoen og Bardufoss flyplass den 9. april 1940.

Blant gruppen av "mystiske menn" var også "sekkprofetene". Folk kalte dem så fordi de bar alle sine eiendeler i en sekk på ryggen, eller de trekte den på en kjelke. De fleste av dem var tyskere. De hevdet at de hadde forlatt sitt fedreland da nazistene kom til makta for å forkynne fordragelighet mellom nasjonene. En av dem var Johan Baptist Müller som kom bærende på et 3 meter stort trekors. Til Narvik kom han sommeren 1939 for å spå byens undergang. Folk samlet seg sjølsagt rundt ham, blant dem også Narvikspionen med samme etternavn, Karl Johan Müller. "En høyst merkelig mann" skriver den sistnevnte idagboka si om sin navnebror som også var tysk. Av mystiske kvinner er det visstnok kun én - "Dama med pekkøksa" - Fräulein Ferkel - en mannhaftig tysk kvinnelig geolog som gikk med ei pikkøks og hakket i bergene mellom Norge og Sverige. Det var i det hele tatt svært mange mystiske geologer i Skandinavia, som muligens kunne ha en kombinert oppgave. Man snakket og skreiv i avisene om jernmalmen som var Hitlers achilleshæl i opprunstningsperioden.

DEN FLYVENDE X KOMMER TIL NORD-NORGE

Det er grunn til å tru at svenske smuglerfly enten med sprit eller våpen, har operert samtidig med russiske "spionfly" seinhøsten 1933.

Den 2. januar 1934 melder avisene at "smuglerflyet" er atter observert over Mosjøen. Den 8. januar melder avisene i Stockholm at "det flyvende lys" ble observert over Nord-Sverige lørdag den 5. januar.

Den 29. januar 1934 melder dagbladet 'Tromsø' at "det mystiske fly er et faktum". Flyet var så sterkt opplyst at man kunne se føreren av flyet. Flyveren var kledd i en vindjakke

UFOER OVER DANMARK

Når Willy Wegner har skrevet enda en bok om UFOer er det grunn til å glede seg. Man vet at den vil by på interessant og lærerikt stoff samt fin underholdning. Få har som Wegner fulgt ufologiens historie og utvikling.

I dette første bind gjennomgås den såkalte "pionertiden" fra 1946, da nettopp spøkelsesrakettene huserte over Skandinavia, og inntil 1964 da de første ufo-organisasjonene ble splittet dels i en mer åndelig betont retning, dels i en mer teknisk-orientert gren.

Disse første 20 årene var særdeles farverige. Begeistring var stor, og mange mennesker var villige til å tro på nesten hva som helst. Det var år da mange mente å se romfolk i Helsingørs gater, og noen hevdet at de hadde vært oppe i flygende tall-erkener og hadde kommunisert med vesener fra andre kloder. Det var også på denne tiden at Danmark fikk besøk av den legendariske George Adamski, som påsto at han hadde vært både på månen og andre planeter.

Boken, som er veldokumentert og skrevet med rolig distanse til sitt emne, inneholder også mange gode eksempler på ufo-hendelser og omstendighetene omkring disse, inkl. "fysiske spor" og alt som til faget henhører.

Den som virkelig ønsker å sette seg inn i ufo-bevegelsens historie, utvikling og 'psykologi' kan neppe finne en bedre bok enn denne. Planen er å føre fremstillingen videre i en bok nr. 2, som ventes til høsten.

Boken er forsynt med 40 illustrasjoner.

Willy Wegner: UFOER OVER DANMARK
Bind 1: 1946-1964.
Forlaget Sphinx, København 1988.
Bestilles hos: Det Ukendtes Boghandel
Skindergade 19,
DK-1159 København K.
Pris: Dkr. 128,- + porto.

-K.S.

og var mørkkledd. Spøkelsesflyet har vært observert en rekke steder, også over Tromsø! Folk har vært villige til å avlegge ed på det de har sett. Det ble så ille - også fordi "mystiske skip" var blitt observert i Lyngen - at den norske regjering måtte i knagre tider utnevne en ekspert på saken. Valget faller på premierløytnant Kjør, som ifølge avisene er blitt utnevnt den 26. januar 1934. Mannen er knapt kommet i arbeidet da det blir meldt at det mystiske fly har nødlandet på Fagerfjellet i Målselv den 5. februar 1934. Politimestrene fra Molde til Kirkenes er blitt pålagt å varsle Kjør straks de har observert noe uvanlig. At lensmannen i Målselv måtte varsles, har folk funnet rimelig i Fagerfjell. At politimesteren i Tromsø også ble varslet var også rimelig. Men hvem var det som vaslet 'Tidens Tegn' i Oslo om "nødland- inga", skulle fagerfjellingene gjerne ha visst, for 'Tidens Tegn' var just den avisa i Skandinavia som hadde satt seg fore å løse "de mystiske flys gåte". Derfor ble alt det som 'Tidens Tegn' skrev om saken, ikke bare sakset ut av samtlige interesserte aviser rundt om i verden, men også de mange etterretningsfolk i stormaktenes legasjoner (ambassader) har klip- pet ut og sendt hjem oversettelser av det 'Tidens Tegn' har skrevet.

Hva som nå skjer utenlands, overlater jeg til lesernes fantasi. Men plutselig er Fagerfjell i Målselv midtpunktet for verdens interesse. Fuglelia i Fagerfjell, hvor det ikke var veg, ingen radio, kun én telefon, kommer nå i fokus. Alt som har telt av aktuelle øvrighetspersoner i svarte, grønne og blå uniformer reiser nå til Fuglelia. Folk snakker om at sjøfly har landet i Malangen, Sørreisa og Finnsnes, men det var ikke "mystiske fly". Bygdas eneste telefon kommer nå til å stå konstant opptatt. Aviser i Oslo og Stockholm vil være de aller første som vil melde alt nytt om saken. Man har snakket om Finnsnes som en Babels forgård. Lensmannen kom. Doktoren kom. Ambulanser ble gjort klar, og Tromsø sykehus var i alarmberedskap for å kunne ta imot eventuelle skadete personer uansett hvilken nasjonalitet de var. Til Fagerfjell kom det en russisktalende tolk fra Tromsø. Den eneste som ikke kom var jordmora, har bygde- folket diktet i en sang.

Hva hadde egentlig skjedd?

Det vil bli berettet i artikkel 2.

OM MYSTISKE FLY, MYSTISKE MENN OG MYSTISKE SKIP PÅ NORDKALOTTEN

ARTIKKEL 2

I min første artikkel fortalte jeg om da de russiske ubåter og fly etter all sannsynlighet begynte for første gang å operere på norsk territorium. Ut fra det man vet i dag er det grunn til å kunne gjøre følgende analyse av problemet:

Tyske militære eksperter hadde trukket over til Russland etter første verdens- krig for å bygge opp den russiske hær og bygge russiske militærbaser, hvor Kola- halvøya kom til å innta en sentral plass; spesielt etter at den første femårsplanen ble innført i 1929. For å kunne gjennomføre den, hentet Russland ingeniører og andre eksperter fra flere land - spesielt fra Tyskland. Med løfter om skyhøye inn- tekter dro mange menn til Sovjet for å gjøre en rask karriere mot god betaling. Dessuten satte depresjonen i den vestlige verden en stopper for kreative fantasier, mens Russland derimot ikke ble rammet av den økonomiske nedgangstida.

Da den første femårsplanen til sovjet- regjeringa var i ferd med å bli avsluttet hadde forholdene snudd seg i Tyskland etter at Hitler med sin nazi-regjering hadde kommet til makta i 1933. Gjennom den begynnende krigsopprustning i Tysk- land, kunne nå de tyske ekspertene vende hjem. Men samtidig var flere flyplasser og marinebaser i Nord-Russland ferdig- bygget, og de første manøvre kunne settes i gang seinhøsten 1933. Men da de russiske flyene måtte krysse finsk, svensk og norsk område oppsto det angst og redsel da de mystiske fly uventet begynte å vise seg på skandinavisk område på steder hvor det ikke var flyplasser. Allerede den gang gjettest man på at det var russiske fly, men kommunistpressen harselererte over dette og kalte dem for "spøkelsesfly". Noe bevis på at det var sovjetiske fly hadde de skandinaviske land ikke, så lenge at ikke et av de påståtte flyene styrtet eller måtte nødlande. Da skjedde det noe:

SPØKELSESFLY STYRTET I FAGERFJELL I MÅLSELV?

Folk vet ikke hva man skal legge mest vekt på: Spøk? Spøkelser? Spøkelsesfly? Eller fly styrtet? Hva har skjedd spør alle?

Følgende har skjedd:

Det var mandag den 5. februar 1934 om kvelden at en gruppe hestefolk fra Fagerfjell i Målselv kom fra Sørfjorden hvor det hadde vært sild å få kjøpe. Just som de kom til svingene ved Rabben og fikk Fagerfjellet midt imot, fikk de se at det lyste opp et øyeblikk i Fagerfjellet, og like etter hørte man et brak.

Det sklettet. Karene var med en gang nesten skråsikre: Det måtte være et mystisk fly som avisene hadde berettet om de seineste ukene, som hadde styrtet! Her lå sikkert løysninga til gåten!

Da hver kom seg hjem til sitt, kunne en kvinne i Fuglelia fortelle at da hun var i sjulet etter ved, blåste sjødøra opp. Hun ikke bare så lyset, men hun hørte også motordur. Det var ikke veg i bygda, ingen holdt til oppå Fagerfjellet, så det måtte være noe mystisk. Det var ingen biler, traktorer eller melkemaskiner i bygda, så forstandige menneskere visste at alle lyder måtte ha en naturlig årsak. Men det var lysstolper mellom husene, og strengene mellom pleide å synges i vinden. Men det tenkte man ikke på.

MYSTISKE MENN I SIKTE

Den neste dag gikk halve bygda og tittet opp mot fjellet. Da synes en av bygdas pålitelige karer, Hans Jørgensen på Rønningen, som har kikket at han ser noen som beveger seg rundt noe som han identifiserer som en flykropp. Han forteller hva han har sett da han er på vei til Morten Mortensen, som er den eneste som har telefon i bygda. Underveis går han innom Myrllia. Der får han høre at Jentoft Østvoll og Bora i Myrllia også har sett flyet. Hans Jørgensen hadde fra sitt hjem på Rønningen sett at en eller to menn holdt på å lage en startbane på fjellet for flyet, så flyet kunne lette! Sikker i sin sak går de til Morten Mortensen og ber ham ringe til lensmannen. Men som nevnt i artikkel 1, var det noen som også ringte til avisa 'Tidens Tegn' i Oslo og dermed broderes det videre ut i den delen av verdenspressen som har et våkent øye for sånt, og Fagerfjellet blir med ett kjent utenfor Målselv.

LEITEAKSJON SETTES I GANG

Det som nå skjer er så utrolig at det kom både i vise og eventyr. Sjølsagt måtte man gå manngard opp i fjellet og i bokstavelig

forstand leite med lys og lykte. Men alt de leitet, fant de ikke noe fly. Da mente de at flyet måtte ha tatt av! Teorien ble forsterket da Hans Grimstad fra Målsnes ringte og sa at et fly nettopp hadde passert Målsnes. Bardufoss flyplass var ennå bare på planleggingsstadiet. Sted etter sted har nå meldt om fly som hadde passert. Det folk har sett, er muligens pressefly med pressefolk som ville være de første til å melde om nyhetene. Men hva skulle de gjøre i Fagerfjellet når det mystiske fly hadde lettet? På nytt var pressen ikke klar over at det var nettopp de som var med å lage sensasjon, og at man gikk i en ring inntil de møtte seg sjøl i døra. Morten Mortensen var den som måtte ta imot pressefolk fordi det var han som hadde telefon. Dessuten var han den eneste som kunne engelsk i Fuglelia. 'Aftenposten' engasjerte seg sterkest netter etter 'Tidens Tegn'. I landsdelen var det dagbladet 'Tromsø' som meldte mest om "det mystiske fly". Ledende militære personer ble konsultert. Riiser-Larsen hevdet at om disse flyene virkelige eksisterte, så måtte de være tyske.

HVA SLAGS FLY VAR "SPØKELSEFLYENE"?

Etter at jeg hadde min artikkel i norske og svenske aviser for noen år siden, kom det inn en del reaksjoner fra forskere og militære personer - spesielt fra Sverige. Konklusjonen av alt materiale er at 99% av tilfellene har vært fantasifly. Den ene prosenten som gjenstår går ut på at russiske fly har deltatt i en manøver med russiske ubåter i hemmelighet utenfor norskekysten. Men man kan ikke avvise påstander fra svensk politi om at det var spritsmuglere som hadde engasjert noen av disse flyene. Det mest sannsynlige er at begge parter har som to tyver på ett markert tilfældigvis opptrådt i Nord-Skandinavia høsten 1933. Saken er så blitt blåst opp av pressen, og ei fjær er blitt gjort til 10 høns og kanskje enda mer.

I folkefantasien er flyene blitt iført litt "Lyn Gordon", "Fantomet" og en "Flyvende hollender" i luften - for ikke å snakke om litt overtru, trua på spøkelser.

SPØKELSEFLYET I FAGERFJELL BLIR KOMIKK

Det skjedde da man skulle undersøke nærmere det flyet som var observert. "Eksperten på spøkelsesfly", premierløytnant Erling Kjær, og de politifolkene som kom i hans følge har kanskje gått litt hardt fram da de forhørte folk. Hvis hestekarene som kom inn mot bygda ved Rabben-svingene og Magna >>

Berntsen i Fuglelia samtidig hadde sett lyset oppe i fjellet, måtte flyet ha styrtet eller nødlandet oppe i Rambergan oppfor Storlia i Fagerfjellet. Da de ikke kunne finne rester av noe styrtet fly, var konklusjonen at da måtte det ha vært et steinsprang i fjellet. Man fant fram til en stor stein. Men hadde den flyttet seg eller vært på samme plass? Lokalkjente folk toet sine hender: Hvem er det som går rundt og måler avstanden mellom steinene oppe i ei steinur? Dessuten var snøen blitt så nedtråkket av den første redningsekspedisjonen at det var umulig å se noe vegfar etter steinen, spesielt fordi det hadde i tillegg snedd og blåst mye. Men var de fotavtrykkene man fant etter de mystiske flygerne, eller var de fra den første redningsekspedisjonen? Ingen kunne gi svar. Men hva med nødlandinga vest for Blåhumpen? Man kunne ikke finne noen spor etter fly som hadde landet og lettet. I stedet kom man fram til at "spøkelsesflyet" må ha vært en stor stein, 6 meter lang og 4 meter høy, som lå og ruvet oppå et platå. Når vinden kovet opp snøen, har kanskje folk med god fantasi funnet ut at det var mystiske menn som utførte nødvendige reparasjoner for å få flyet til å lette igjen.

ALLE HOLDT FOR NARR

Aviser og lokalfolk kunne med rette spørre: Når det først skulle utnevnes en ekspert på spøkelsesfly, hvorfor utnevnte regjeringa da en marineoffiser som fikk til disposisjon en egen skute? Hvorfor ikke en flyver? Svaret må være at de militære myndigheter har stolt mere på rapportene om fremmede ubåter i norsk farvann!

"Ekspertene på spøkelsesfly", som de er blitt kalt, må utvilsomt ha vært litt irritert etter å ha blitt narret til fjells i uvær tidlig i januar måned. Dessuten måtte de skrive rapporter om saken til regjeringa.

Journalister som hadde ilt til Fagerfjell sammen med pressefotografer, må også ha følt seg lurt, for de fikk ikke annet å skrive enn reiseregninger - sjølsagt.

Fagerfjellingene har følt seg forurettet, og de kunne med god grunn hevde: Man må da i anstendighetens navn få lov til å registrere et steinras eller lynnedslag i eget fjell om det ikke skulle bli førstesidestoff i verdenspressen.

Morten Mortensen i Fuglelia, som hadde oppholdt seg i USA i mange år, var kommet tilbake til sin heimbygd hovedsakelig for å

slippe det mas og jag og massehysteri som hadde utviklet seg i USA. Nå ble han gjort til midtpunktet for de samme fenomen i sitt hjem i sin gamle fjellbygd. Men det var ikke alle som så på saken på samme måte. Det fortelles at en skipsreder sørpå har kalt et skip for "Fagerfjell".

Men Morten Mortensen har sagt disse bevingede ord:

"Om heile Fagerfjellet skulle dette ned, så skal min munn være lukket med 7 segl!"

Morten Mortensens munn er forlengst forstummet, men Fagerfjellet står der fortsatt og kan fremvise to steiner som kan betegnes som "spøkelsesfly", "mystisk fly" eller "Flyvende X" fra flymaskinenes første tid i Nord-Norge. Kanskje bør bygdefolket ta initiativ og male de to aktuelle steinene med et av disse navn, så kommende slekter får litt føling av det som folk trudde før flyene gjorde sin entré i Nord-Norge? Det er neppe noen norske fjell som kan framvise en liknende historie.

FAGERFJELL I VISE OG EVENTYR

Jeg har etter flere oppfordringer skrevet disse to artiklene fordi folk har ønsket å vite hva "spøkelsesflyene" har vært. Enda i mange år etter har folk kommet til bygda i håp om å få bekreftelse på at det virkelig var spøkelsesfly som hadde landet i Fagerfjellet. Etter min artikkel i en svensk avis fikk jeg brev fra Sveriges UFO-forening, hvor det ble antydning at det kunne ha vært ufoer på ferde! Mest oppsikt vakte det at jeg som nordmann kunne opplyse at britisk og tysk etterretningsvesen uavhengig av hverandre hadde kommet frem til at flyene forberedte sabotasjeaksjoner mot den svenske malmtransporten. Men det som virkelig har foranlediget disse to artiklene, er at bygdefolk har diktet ei vise med tonen "Blant de svarte fjell der opp i høga nord". Denne visa må absolutt kunne betraktes en helt moderne folkevise, og den må ikke gå tapt for ettertida! Den er skrevet av folk med bare landsens folkeskole - 7 år. Den er skrevet ikke i 11. time, men klokka ett minutt på 12 før folk fikk radio i bygda! Hvorfra har de hentet inspirasjon? Skillingsviser? Tidas kabaret- og revyviser andre steder i landet? Folk var ikke bereist. Valg av tone kan tyde på at svensk rallardiktning har vært en inspirasjonskilde.

>>

Kanskje kan denne vise brukes som ledd i en hovedfagsoppgave for en eller annen hovedfagsstudent? Kanskje kan "spøkelses-flyene" være en oppgave for en eller annen mediastudent som vil utrede hvor langt lysene og lyden fra disse mystiske fly har nådd ut i verdenspressen? Jeg vil til slutt be bygdefolket instendig om å leite fram denne visa og få den arkivert i historisk arkiv med tanke på en kommende bygdebok for Målselv! Hvis visa ikke eksisterer lenger ber jeg om at en eller annen norsklærer må få en eller annen elev fra bygda til å gå fra person til person som enda kjenner den, få den nedtegnet og sette sammen fragmentene.

Jeg har her skrevet det jeg vet om "De mystiske fly", og sjølsagt stiller jeg min forskning til disposisjon for de som mener de kan bruke den. Men sjølsagt ber jeg om å få tilsendt kopi av visa samt eventuelle elev- og studentoppgaver. I hvert fall må historien om spøkelsesflyene komme inn i et kapittel i en framtidig "Målselv bygdebok"!

SPØKELSESFLYENE. KONKLUSJON

Spøkelsesfly har aldri eksistert på nordkalotten! De er blitt kalt så av media som har hatt i oppdrag å bagatellisere utenlandsk spionasje eller ulovlige manøvre. Ettersom også det tyske etterretningsvesen i Stockholm har kommet til samme konklusjon, er det all grunn til å tru at de til å begynne med har vært sovjetiske fly. Men disse mystiske flyene har imidlertid opptrådt i tre faser.

1. Fase: Høsten 1933 og vinteren 1934 - den som er omtalt her, men som fikk slik uventet publisitet. Ingen fly har styrtet!
2. Fase: Vinteren 1936/37. Da opptrådte de over hele Skandinavia. Men både tysk og britisk etterretningsvesen har lagt stor vekt på at de har fulgt de svenske dalføre over til Norge. Begge parter har trukket inn den svenske malmeksporten over Narvik som en mulig årsak. Tyskland var så avhengig av malmeksporten over Narvik på dette tidspunkt at en sabotasje på Ofotbanen ville kunne ha stanset Hitlers krigsopprustning. Dette har man - etter hva det er bevist - vært klar over på alle hold - både i Tyskland, England og Russland.
Tyskerne har sjøl gjettet på at flyene

har vært ute på planleggingstokter og på leiting etter egnede sabotasjesteder. Britene har vært inne på samme tanker. Men mystiske fly har inntil Fase 3 aldri vist seg over Narvik by.

3. Fase: Vinteren 1940. Britene forbedre en fordekt invasjon i Norge, Finland og Sverige. Tyskerne planla overfall på Norge. På dette tidspunkt ble det observert fremmede fly over Narvik by.

HVOR KOMMER OPPLYSNINGENE FRA?

En historiker er nødt til å oppgi kildene, men i dette tilfelle vil det føre for langt å oppgi alle de steder hvor opplysningene er hentet fra. Samling av stoff for mine artikler begynte i 1970 da jeg ved en tilfældighet fant noen av de rapportene som de tyske spioner hadde sendt fra Nord-Norge før overfallet. De lå bevart blant svenske dokumenter. Noen av disse lot jeg publisere i aviser på egnede steder i Skandinavia samtidig som jeg oppfordret leserne som visste noe mere i tilknytning til rapportene om å ta kontakt. Folk imøtekom min anmodning samtidig som de henviste meg til andre som visste mere enn dem. Deretter fulgte studier i engelske og svenske aviser samt dagspressen for de aktuelle år. Det har vært mest interessant å merke seg at hverken det tyske eller det britiske etterretningsvesen har fulgt de nasjonale grenser i Skandinavia, men har vurdert Nordskandinavia som en enhet, hvilket kommer til uttrykk spesielt i behandlingen av de mystiske fly.

FORSIDEBILDET TIL DETTE NUMMER

Vi gjør for ordens skyld oppmerksom på at forsidebildet ikke har noen relasjon til spøkelsesflyene.

Bildet er kun et 'blikkfang'.

Bildet er opprinnelig en illustrasjon til en historie av den typen at noe forsvinner i løse lufta; i dette tilfellet en Beachcraft med 28-årige Chuck Wakely som pilot. Han startet om kvelden den 9.11.64 fra Meigs Fields, Ill. for å fly til Ottawa, Kanada. Slike historier svekkes gjerne kraftig når de blir grundig undersøkt...

VITENSKAPEN I KRIG

Av Mark Birdsall

Fenomenene Foo Fighters og Spøkelsesrakettene har man hittil betraktet som forgjengene til våre dagers ufogåte. Men i de mer enn 40 år som er gått, er lite blitt offentliggjort om disse lysene. Noen forfattere har søkt følelsemessige forklaringer. Andre mener ganske enkelt at observasjonene har naturlige forklaringer. Verdensufologien har oversett relevante og underbygde bevismaterialer!

Disse bevisene er tilgjengelige, både i historiske dokumenter og tyske militære papirer fra 2. verdenskrig. Det finnes mange mulige forklaringer på disse to fenomenene, men vi tror de fleste rapportene har konvensjonelle forklaringer.

Under siste del av krigen observerte militært personell fra både de allierte landene og aksemaktene, spesielt militære flygere, lysende objekter i lufta, og mange av disse forble uforklarte. På slutten av førtitallet (1946-49) ble hundrevis av ukjente rakettformede objekter sett fra Skandinavia, Europa og Nord-Afrika. Det er aldri gitt noen tilfredsstillende forklaringer på disse observasjonene.

Tro spiller en viktig rolle i ufoforskning. Mangel på tid, penger og virkelig interesse, har ofte hindret ordentlig etterforskning i disse to "mysteriene". En fortgang med hensyn til analyse av både Foo Fighters og Spøkelsesrakettene har tatt til, og resultatet er en forbindelse mellom disse tingene og den moderne ufologien. Forklaringen på mesteparten av disse to spesielle gruppene er ofte blitt oversett, og dessverre hindret av dårlig opplyste forskningsgrupper, som teknisk sett ikke kjenner til hvilke våpenmessige og teknologiske gjennombrudd som ble nådd i 1945. Vi mener tilstrekkelige faktiske bevis er tilstede for å kunne bestemme den virkelige kilde i begge tilfellene, for å identifisere lysene har en lagt spesiell vekt på omfattende studier av tusenvis av offisielle amerikanske, tyske, britiske og skandinaviske dokumenter vedrørende høyteknisk våpen- og rakettforskning ved forskjellige hemmelige tyske vitenskapelige etableringer under krigen.

Det er en kjennsgjerning at også velkjente ufoforskere har kommet med omfattende uttalelser som har benekket eksistensen til slike våpen, eller påstått at de bare har vært under utvikling. De har dessverre tåkelagt og benektet faktiske data. Nesten alle disse rapportene om Foo Fighters og Spøkelsesrakettene kan identifiseres som gjenstander fra ulike hemmelige tyske krigsforskningsinstitusjoner. Mange av disse ble ved slutten av krigen overtatt av vest- eller østmaktene. Denne rapporten legger stor vekt på kjennsgjerningene, og det psykologiske aspektet hos Foo Fighters og Spøkelsesrakettene.

KRIGENS UTVIKLING

De alliertes beslutning om å gå til krig mot Nazi-Tyskland i 1939 ble forsterket da det ble kjent at Wehrmacht hadde utviklet en ny generasjon våpensystemer. Hva man trodde var bloff og skryt om Tysklands utvikling av angrepsraketter, som skulle være umulige å avskjære, viste seg å være en realitet.

Utviklingene av V-1¹ og V-2² (A4) rakettene ble påbegynt i begynnelsen av 30-årene, og i 1936 var skjelettet og konstruksjonen av langdistanseraketten ferdig. De endelige prøvings- og forskningsinstallasjonene var lagt til Peenemünde ved øya Rügen. Den stedlige sjef var Walter Dornberger, og hadde under sin kommando betydeligheter som Wernher von Braun, professor Oberth og mange andre ledende rakettforskere som skulle lede Tyskland inn i en ny kjølig periode av krigen.

Peenemünde er trolig den mest berømte av alle hemmelige tyske forskningsinstallasjoner. Stedet ligger på den tyske nordkysten sør for Østersjøen. Her oppsto ryktene omkring prosjektet, Lengre sør og dypt inne i Harz fjellene fantes et stort underjordisk anlegg fra før krigen. Det var kjent av de allierte som Nordhausen (hovedkvarteret). Den 11. september 1943 begynte dette anlegget å konstruere V-2-deler sammen med Zeppelinfabrikken i Friedrichshafen og andre viktige entreprenørfirmaer i Wienområdet.

Kampen mot tiden var begynt for å stoppe de alliertes uimotståelige frem-skrutt i Europa. I Storbritannia var forberedelsene begynt for oppbyggingen av en stor maritim flåte til et angrep på Sentraleuropa, og endelig ende den tyske okkupasjonen på kontinentet. Her skulle de avanserte tyske våpnene snart stå sin prøve.

RAPPORTENE NÅR FREM

Den som aldri har opplevd krigens redsel kan ikke beskrive de fysiske, mentale og psykologiske virkningene den forårsaker. Rapporter om Foo Fighteraktivitet kom ofte fra flygere og mannskap under sterk påkjenning og press. Mange hadde en god del tokt i uka, og hadde overlevd mens andre hadde sett kolleger dø. Under angrep mot bl.a. byene München, Berlin, Nürnberg, Kiel, Wien og Hamburg, ble mange ukjente lysansamlinger sett. Det er interessant å legge merke til at hov-edbølgen av Foo Fighter-rapportene begynte sommeren 1943. På dette tidspunktet var selvfølgelig Luftwaffes styrke blitt svekket til en ubetydelig kamphenhet slik at den bare delvis kunne utføre sitt oppdrag. Ifølge historisk materiale var man i liten grad gått over fra bruk av propellkraft til allerede utviklet jetkraft, for å forstå hvorfor Tyskland ikke tok i bruk denne teknologien, må man forstå det interne organisasjonssystemet i hver og en av avdelingene i den tyske krigsmaskinen, særlig i de avdelingene som utviklet våpen og overvåkingssystemer på et nivå langt foran deres egen tid.

Etter andre verdenskrigs slutt ble allierte forskningsgrupper sendt til Tyskland for å finne ut hvordan denne merkelige situasjonen hadde oppstått. Etter å ha gått igjennom tusener av beslaglagte dokumenter, og å ha forhørt en mengde ledende personer, kom man fram til at de viktigste tyske kampstyrkene hadde fortsatt å arbeide under forholdsvis sikre og trygge forhold. Arbeidet og de vitenskapelige utviklingene av hver gren av de væpnede styrker var i de fleste tilfeller holdt hemmelig for andre enheter, også i eget våpen.

Etter å ha analysert en del britiske tekniske rapporter med høy sikkerhetsgradering, forsto man hvilken katastrofal situasjon som hadde oppstått i Tyskland. For å ta et eksempel: Vi fikk på bordet amerikanske etterretningsrapporter som beskrev et nytt rakettvåpen til bruk i den tyske hæren, som selv om det var ferdig konstruert, testfløyet og satt i produksjon, trengte ytterligere elektriske justeringer og deler. Dessverre var den private entreprenøren for dette våpenet ikke istand til å stille midler eller teknisk personell til rådighet for å få laget komponentene. Våpenet ble dermed aldri brukt i kamp. Forbløffede britiske og amerikanske hæretterretningsgrupper fant ut at Luftwaffe flere måneder tidligere hadde laget et tilsvarende våpen komplett med elektriske bestanddeler som fungerte. Wehrmacht (den tyske hær) var ikke klar over denne situasjonen, og uansett er det tvilsomt at de ville bedt Luftwaffe om hjelp, ganske enkelt på grunn av stolthet.

Byråkratiet omkring konstruksjonen av slikt avansert teknisk utstyr fantes ikke bare i toppsjiktet av de tre grenene i den tyske krigsmaskinen. Et lignende tilfelle hadde oppstått i begynnelsen av krigen. Ved evakueringen av britiske og franske tropper fra Dunkirk oppsto en situasjon der Hitler og Feldmarschall Göring hadde ideelle muligheter for å videreutprøve de tunge bombeflyene og Luftwaffes styrke. Slaget om Britannia var rundt hjørnet. Man vet nå at selv i 1939 bekymret man seg over kampevnen til de tunge bombeflyene.

Det partimilitære politiet Schutzstaffel (SS) advarte om Royal Air Force's tilsynelatende planer og muligheter. Luftwaffes angrep begynte i de følgende måneder, og etter tapene av de tusener av bombefly, å bli usystematiske. Militære og industrielle mål ble nedprioriterte, og de uskyldige ofrene ble de sivile.

I 1943 viser det seg at Luftwaffe og spesielt den vitenskapelige grenen hadde gått inn på et nytt område av

raketindustrien. Etter vår mening var det et kraftig redusert Luftwaffe som startet en rekke forskningsprogrammer som skulle føre til de mystiske Foo Fighters og Spøkelsesrakettene.

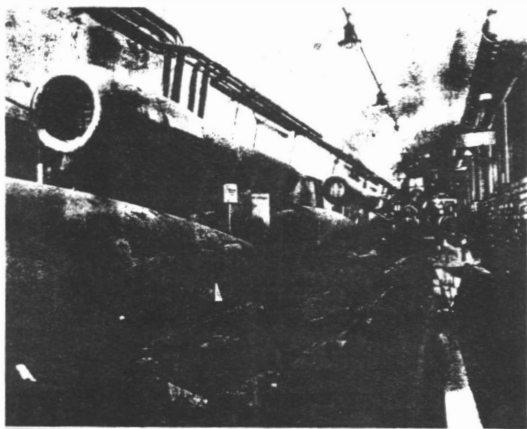
DEN UNDERJORDISKE KRIG

De tyske planene om å flytte flere viktige fly-, rakettk- og industrianlegg, var allerede begynt å iverksettes i januar 1944. Dette skyldtes hovedsakelig kraftig alliert bombing og ødeleggelser av viktige anlegg som Peenemünde, Gotha-fabrikkene, Junkerfabrikken og hundrevis av forsknings- og produksjonsanlegg. Vi fikk inn mange graderte dokumenter som inneholdt opplysninger om anleggene, anleggstyper og produksjonsevner for disse forbløffende og høytekniske underjordiske fabrikkene. Oversiktene viser tydelig at avanserte våpen med et høyere treffpotensial skulle produseres på basene. Vi prøvde å finne ut hvilke typer våpen det var snakk om, og fant etter mye om og men at de var prototypene fra de tidlige 30-årene som nå skulle i produksjon. Det var ingen grunn å nøle.

For å ta et eksempel: Det gikk ofte rykter om at Tyskland hadde konstruert sirkelformede flate fly, og dette er faktisk riktig. Prosessen var lang før man kom fram til hvilket firma eller for den saks skyld, hvilket forskningssehter som kunne utvikle våpen for å forvirre allierte piloter og lyse opp skyer både om natten og om dagen. I 1988 ble bitene i dette puslespillet komplett, og det at Foo Fighters ble sett over deler av Nord-Afrika var en tilfeldighet. ifølge en hemmelig britisk-amerikansk etterretningsrapport var det sterk bekymring blant allierte militære ledere over nye underjordiske forskningsanlegg som dukket opp i land som Romania.

Avfyringsrampe for V-1 i Nederland.

Underjordiske fabrikk i Nordhausen hvor man laget V-1.

Jugoslavia og rundt omkring i den sentrale krigssonen.

I 1944 var 90% av all avansert tysk våpenforskning i frontlinjene lagt under SS. Peenemünde ble bombet allerede 18. august 1943⁴, og bare noen uker senere var det meste av maskineriet, våpen og planer overført til Blizna i Polen (forskningsanlegg og delefabrikkene i Wiener Neustadt og Friedrichshafen ble ikke rammet). Det var på en av disse underjordiske stasjonene at Tyskland gjorde forsøk på å utvikle jetpropellvarianter av konvensjonelle fly.

ET UKJENT FENOMEN

Foo Fighters er beskrevet på mange måter, men oftest som et uvanlig gløedende og utpreget bevegelig objekt som ofte syntes å formasjonsfly sammen med fly. Foo Fighters var også sett i grupper, vanligvis to og to sammen, men også så mange som ti. Også da ble tilsvarende oppførsel registrert. Fargene varierte voldsomt fra hvitt til mørkerødt. Disse velvillige objektene opptrådte sjelden truende, og ble etterhvert et dagligdags fenomen på himmelen over Tyskland.

De som først oppdaget Foo Fighters var etter min mening Bomber Command (Intelligence Bureau). Vi har snakket med mange tidligere RAF-sporflygere som hadde sett Foo Fighters over Tyskland så tidlig som i 1942. Vi kjenner til et potensielt eksplosivt stykke film som det amerikanske luftforsvarets etterretningstjeneste har fått tak i. Det viser et fly i lufta over Tyskland som avskjæres av en såkalt Foo Fighter. Etterhvert som fenomenet nærmet seg vingetippen til flyet, bevegde et mørkt linseformet objekt seg i en rasende fart langs med flyet. Det minnet om to dyptallerkener mot hverandre samtidig som det virvlet rundt horisontalt. Disse opplysningene stammer fra en tidligere militært ansatt "be-tydelighet". Filmbiten som ble tatt under krigen, viser tydelig noe som desorienterte ufoforskere tror var på tegnebordsnivå. Vi vet nå om et våpen som ble utviklet av et privat forskningsanlegg i Østerrike.

Mange Foo Fighter-rapporter er vanskelige å forklare. Mot slutten av krigen utviklet Luftwaffe mange fly

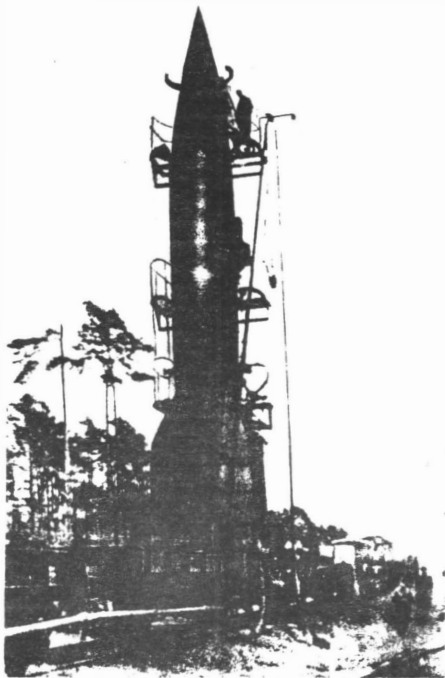
som var lett manøvrerbare, bl.a. Me262⁵ og en hærske fly med uvanlig design. Men jeg har aldri hørt teorier om at noen Foo Fighters skulle kunne forklares som etterbrennere av slike fly. Allierte flygere (og de fleste tyske bakkestyrkene) kjente ikke til denne type fly. I disse tilfellene er det ikke rart man ikke forsto mye. Selv ble jeg imponert over kunnskapene til en tidligere RAF-offiser jeg tidligere i år hadde æren av å møte. Hans interesse og forbløffende hukommelse gjorde at jeg fikk kjennskap til et for meg ukjent våpen. Han fortalte at han i de tre siste krigsårene tjenestegjorde i en hemmelig RAF-avdeling som ofte fløy risikable tokt over tyske nøkkelinstallasjoner. Mannskapet visste om den farlige nyutviklingen. Dekknavnet for våpenet er kjent, men før jeg går ut med det, vil jeg ha klarlagt visse sider. Våpenet ble skutt opp av en bakkeinstallasjon sammen med en rakett som kunne stige til ca. 100.000 fots høyde. I en slik høyde ville raketten lett kunne oppfattes som høyst uvanlig. Gjenstanden besto av to store runde metallplater forbundet av en lang og tynn stållenne. En mekanisme ville utløse en eksplosjon på nedstigningen som kunne se ut som to kraftig lysende objekter. Ladningen var ikke ment å skulle ødelegge platene, og jeg vil tro den visuelle hensikten med våpenet hadde stor psykisk effekt. Det skulle falle ned mot allierte bombefly i ca. 18.000 fot og surre seg rundt propeller og vinger.

Mange andre forfattere som har skrevet om Foo Fighters må innse at etterretninger innhentet etter krigen fra allierte land, kan gi mer enn delvise forklaringer.

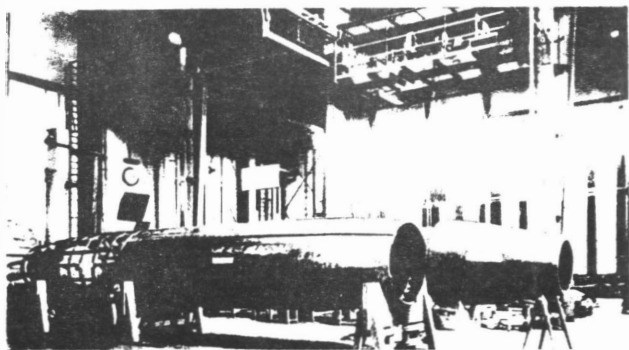
Det fantes våpen som illuderte Saturns ringer. Andre raketter skulle eksplodere i en gitt høyde, ofte den samme som en innkommende bomber ville ha. Vi kommer da inn på de tyske nattjagerne. Disse V-formede flyene var i aktiv tjeneste, og ingen fantasier på et tegnebrett. Mot slutten av krigen ble flere av disse uhyre raske maskinene oppbragt. De ble ansett som totalt ukjente av piloter som ikke kjente denne "flyvende vingen" og dens moderne teknologi.

Kraftige raketter kunne skyte opp mindre glidefly til høyder rundt 80.000 fot. Med det samme høyden var nådd, skulle disse flyene utløses. Et slikt ville fra denne høyden langsomt stige ned i et sirkelformet mønster og angripe fly som nærmet seg. I 1945 skulle slike fly bli utstyrt med jetmotorer. Det største bidrag til en løsning av mysteriet bidro flygerne med selv. Mannskapene på tunge amerikanske bombefly og britiske militærfly rapporterte glødende gjenstander som steg opp under flyene. Fagfolk har foreslått at lysene ganske enkelt har vært fjernstyrte radio-forstyrrende fartøy (RPVs). Dette er ikke umulig. Jeg er temmelig overbevist om at minst et slikt fartøy, og to forskningsanlegg som konstruerte anti-radar jammesystemer, virkelig eksisterte. Britene hadde konstruert et ganske enestående system for å lure det forholdsvis enkle tyske radarsystemet. Etter at vi mottok visse graderte dokumenter fra en forsker i Storbritannia om saken, anser vi det for bevist at radar ikke kan stoles på i ufoforskningssammenheng. Grunnen er at den britiske regjering allerede i 1943 sto bak byggingen av en flybåret innretning som kunne sende ut et radarsignal som på en tysk bakke-radarstasjon ville bli registrert som en angrepsstyrke bestående av flere dusin fly. Signalet hadde som hensikt å forvirre for eksempel Tysklands forsvar i nord. Alarmer og beslag på fly i de nordligste tyske hæravdelinger ville legge mye arbeid på de sørlige og sentrale posisjoner om noe skulle skje. Det er mulig flyene var en tysk jammekilde, datoer og tidspunkter stemmer.

En annen ting er at tyskerne arbeidet med flere bemerkelsesverdige våpen, noe mange naturligvis vil benekte. Derimot offentliggjorde et offentlig kontor for noen år siden noe begrenset stemplett materiale om to

Startklar V-2 fra 1944, montert på en jernbanevogn.

Fra sammenbyggingen av den første V-2 i Peenemünde i februar 1942.

ganske merkelige våpen. Ved et av Luftwaffes laboratorier arbeidet tyske forskere med å utvikle lyd som våpen. Og om ikke dette var nok, så hva med å utnytte jordas vindstrømmer i samme øyemed? Andre våpen ble testet og vitner om en langt mer avansert tankevirksomhet enn den som var nødvendig for å plassere en opplyst lyskilde på himmelen.

Det er en uendelig lang rekke av potensielle Foo Fighters-kandidater. Nøkkelen til å forklare dette "mysteriet" ligger i hendene til både de vestlige og østlige regjeringer. Her tenker jeg blant annet på hva jeg leste i en strengt hemmelig-stemplet oppsummering: "De vestlige nasjoner hadde lite å hente fra de hemmelige anleggene øst for elven Elbe." Det var øst for Elbe at de allierte møttes, og dette førte til Tysklands kapitulasjon. All teknologi på den andre siden forble Sovjetunionens, og det hersker ingen tvil om at dette ble startskuddet for all etterforskning omkring Spøkelsesraketterapportene fra 1946-49. Som det jo er en del av.

SPØKELESESRAKETTENE

Etter at Hitlers kamp for verdensherredømme ble så fullstendig spolert av de vestlige og østlige styrkene, fikk den kalde krigen sin fødsel. I virkeligheten var spiren til denne blitt plantet som følge av mistro og forsiktighet til hverandre i 1943/44 da Storbritannia og Amerikas Forente Stater begynte å planlegge D-dagen (6. juni 1944). Er det bare ren og skjær tilfeldighet at Foo Fighters opptrådte i flere områder på vår planet som en følge av krigførsel? Tyskland er et forholdsvis lite land, selv om tidspunktet for Foo Fighter-fenomenet og det viktigste episenteret for disse manifestasjonene foregikk over det krigsherjete landet. Jeg synes det er utrolig merkelig at ufologien stort sett ser bort fra vår samtidige teknologi. De fleste har dessverre i sin uforskning ikke noe behov for noen løsning som går på tvers av sine indre følelser: å la mysteriet få leve. I min organisasjon (YUFOS/ QUEST) har

vi ikke det problemet, men så lenge ufologien overser våre evner, så lurer man bare seg selv. Etter krigen ble Foo Fighters stort sett glemt, og like etter oppsto et annet europeisk fenomen, Spøkelsesrakettene.

Jeg har ofte stusset over at viktige og betydningsfulle forhold er blitt oversett. Som nevnt ovenfor, ble alle forskningsanlegg øst for elven Elbe passert av fremrykkende sovjetiske og sovjetstøttede styrker. Uten å komme inn på eksakt hvilke anlegg som huset disse våpen, fikk russerne sin del av krigsbyttet, kanskje mer enn amerikanerne og britene tilsammen.

Er det bare en tilfeldighet at det over flere land rundt Østersjøen, og særlig i Sverige og de skandinaviske landene, omkring 10 måneder etter krigen, ble sett flyvende objekter som en antok var raketter? Hva skjulte seg bak dette fenomenet?

SPØKELESESRAKETTENE OFFISIELT ANERKJENT

I 1944 hadde Tyskland konstruert flere rakettplaner som Hitler og hans onde imperium håpet ville snu motgangen, og presse de allierte styrkene til en rask tilbaketrekning. Rakettene tiltalte mange ledende tyskere, og arbeidet deres under krigen førte av og til til avkastninger, særlig finansielle. Men dette var ikke alltid tilfellet.

På slutten av tjuetallet utdannet flere "skoler" (uavhengige av militære organisasjoner) vanlige vitenskapsfolk, teknikere og ingeniører som fant dette emnet fengslende, for å uttrykke det mildt, sluttet seg til konstruksjonsgruppene. Hensiktene lå ikke i motsetningsforhold til andre stater, men på et rent vitenskapelig grunnlag. Det var sjelden at disse personene mottok noen store summer for arbeidet, istedet kunngjorde man ofte oppskytningene. Almennheten ble invitert, og på denne måten fikk man i det minste inn litt midler. Så sent som i begynnelsen av trettitallet mottok den tyske rakettindustrien ingen statlig støtte, selv om den var langt foran alle andre land. Først etter at Hitler tok over, begynte den nye æra.

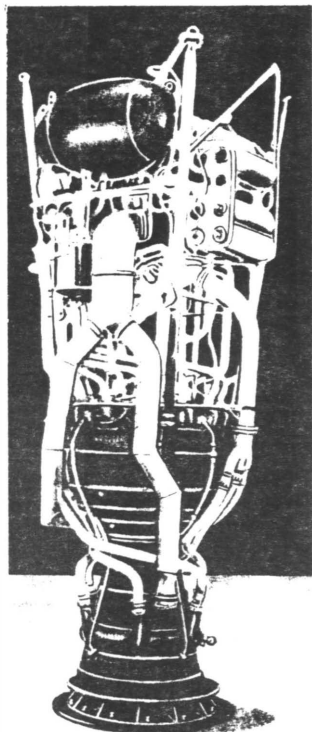
Da krigen brøt ut trodde mange av disse forskerne at raketten tilførte Tyskland et våpen uten sidestykke med hensyn til styrke. Mange typer ble produsert og avslørte nye potensielle felt. Idag forstår jeg ikke at noen virkelig ikke kjenner til de illevarslende, men berømte Hevnervåpnene (tysk: Vergeltungswaffe) V-1 og V-2. Det er interessant å notere seg at disse to våpnene ble utformet av to helt selvstendige grupper vitenskapsfolk. De hadde nesten ikke kontakt med hverandre.

"A"-RAKETTENE

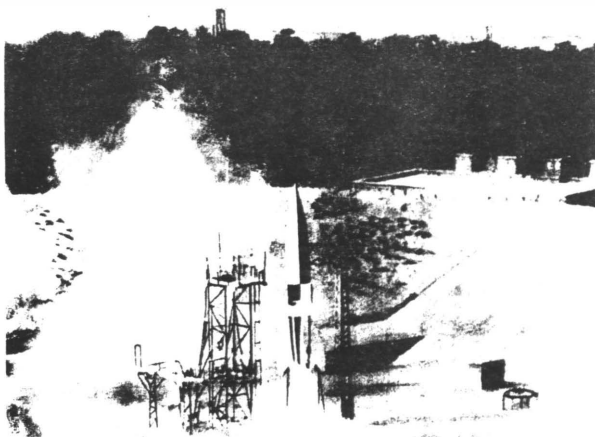
Da Tyskland begynte å vakle under økende alliert bombardement, prøvde landet igjen å rette seg opp. Ikke ved hjelp av hæren (som etterhvert svant hen), men med rakettene og de avanserte våpnene. Det mest hemmeligholdte våpen som noen gang er blitt laget var Wasserfallraketten (A9)*. Dette enorme våpenet var ment å skulle brukes interkontinentalt f.eks. mot Afrika og kanskje Amerika. Men Peenemünde og de andre anleggene fikk aldri tid nok, og de allierte overtok hvor aksemaktene slapp.

På samme måte som de selvstendige forskningsgruppene som utviklet V-rakettene, ble mange meget viktige raketter for utskytning fra både bakke og luft, bygget og utprøvd av flere andre grupper. Disse var til og med utstyrt med høyfølsomt peileutstyr. Amerikansk, russisk og britisk etterretning var orientert om utviklingen, og kappløpet for å tilegne seg denne teknologien var igang.

En lite kjent side av dette kappløpet er for de fleste det såkalte "Paperclip Conspiracy". Blant annet den amerikanske hærens etterretning var under krigen involvert bak fiendens linjer for å garantere støtte den dag Tyskland ville kapitu-

Over: V-2 motoren med 25 tons skyvekraft.

Til venstre: V-2 rakett starter fra prøvestasjon nummer 7 i Peenemünde i 1945.

**) Wasserfall och A9 var två helt olika system!*

lere. Det er opplagt at Sovjet hadde oppnådd det tilsvarende.

Etter at Peenemünde ble bombet i august 1943, ble de viktigste forskningsstasjonene og maskinene flyttet til Blizna i Polen. Idag ligger begge disse stedene bak Jernteppet. Også andre viktige forskningsstasjoner ble overtatt av sovjetiske styrker, f.eks. Wien og Praha. Disse anleggene er nøkkelene til de kommende Spøkelsesrakettene.

TURBULENS

Fenomenet Spøkelsesrakettene ble i motsetning til de fleste Foo Fighters, rapportert å være mere "håndfaste" heller enn lyskuleaktige. Myndighetene og europeiske styresmakter visste hverken fram eller tilbake, og ble fullstendig handlingslammet da observasjonsrapportene begynte å strømme inn. Mistroen mellom øst og vest som Hitler hadde spådd slo til, men det førte aldri til krigshandlinger da USA og Storbritannia møtte Sovjetunionens røde hær. Denne mistroen begynte da de allierte nasjoner (østlige og vestlige) betraktet sine respektive situasjoner. Churchill ønsket å få herredømme over det meste av Tyskland, men av en eller annen grunn gikk den amerikanske framrykkingen tregt. Sovjeterne som visste å huske sine stillinger fra mai 45, kom til å analysere situasjonen nøye, og er stort sett fremdeles i de samme stillingene den dag i dag. Krigstidens regjeringer hersket ennå, og mistroen mellom briter, amerikanere, russere og tyskere fortsatte.

Slik saken engang er, må en studere den politiske situasjonen slik den var da Spøkelsesrakettene dukket opp. USA hadde slått Japan bare få måneder tidligere, og hele verden var preget av krigen. Jeg tror at det i alle land hersket mistro som en følge av ustabiliteten. I Europa hersket militært - amerikanske styrker ble igjen for å hindre nye problemer med Tyskland (eller helst med Sovjet). Sør-amerikanske land ble beskyldt for å huse tidligere nazister. Spania og Portugal ble fordømt for å vise sin medfølelse da Hitler døde, og man snakket til og med om å forvise nazistene til Sydpolkontinentet.

Rykter florerte. Var Hitler fremdeles i live? Planla russerne videre vestlig framrykning? Endog den etablerte pressen tilførte offentligheten rene spekulasjoner, og det er mulig at enkelte land kjente og utnyttet "Europas raketter". Russerne konstruerte i 45 og 46 endog rykter som fortalte at Hitler hadde overlevd og rømt. Kun for å ha et påskudd for å kunne beholde sine egne tropper i Øst-Europa. Helsingfors kringkaster meldte 26. februar 1946 om en "uvanlig meteoraktivitet" som hadde vært i det nordlige Finland nær Polarsirkelen. Dette var antakelig første gang fenomenet ble offentliggjort. Av to gode grunner opphører rapportene om Foo Fighters, etter min mening fordi krigen sluttet 7. mai 1945. En ny trusel truet nå!

Straks denne meldingen var blitt sendt ut, strømmet det på med rapporter fra både sivile og militære myndigheter. Flere av rapportene beskrev et objekt som utsendte en lang røykhale som man kunne se klart mot den mørke nathimmelen, på samme måte som avgasser fra fly idag kan sees i måneskinn. Mange hevdet at den finske "raketten" bare var 3-400 meter over bakken, mens andre påsto den hadde foretatt uregelmessige kursendringer. Mest interessant synes jeg er retningen objektet syntes å komme fra. Offisielle regjerningskilder i Finland uttalte at objektet kom inn mot den finske sørkysten fra Østersjøen, og de fleste vitnene hadde hørt en kraftig brusende lyd da det passerte over. Objektet ble sist sett på stigende kurs, og ble etterhvert vanskelig å se. Andre finske meldinger gir viktige holdepunkter, f.eks. ble flere raketter beskrevet som elliptiske eller missilformede, og avga lysende gnisthaler. Mange meldte om et skinnende kule- eller sigarformet objekt som fløy horisontalt. Andre igjen at fenomenet syntes å rulle rundt sin egen akse¹⁰ for så raskt å falle mot jorda.

Sverige var i motsetning til Finland forblitt nøytrale under hele krigen. Finland var i motsetning til Italia, inntil våren 1944 Nazi-Tysklands allierte, og kjempet mange viktige kamper mot Sovjets nordligste styrker. Derfor

*) beundlingen meteor!

er det ikke det minste rart at de finske myndigheter forholdt seg tause da fenomenet dukket opp. Dette er en svært viktig faktor som jeg finner meget relevant i min antakelse om Spøkelsesrakettene. Slik jeg ser det har finske myndigheter tilstrekkelige opplysninger om overflygingene til å gi behørlige uttalelser om disse, men slike er ikke kommet. Kanskje fordi Finland fryktet sovjetisk framrykking i sitt territorium på samme måte som i Latvia, Litauen og flere andre land som før krigen var selvstendige, om ytterligere fiendtlige kommentarer hadde kommet fra dets regjering? Det ble opp til de svenske myndigheter¹¹ å først antyde at disse "manifestasjonene" virkelig var russiske utprøvnings av avanserte nazi-våpen som var blitt erobret mot slutten av krigen. Og dermed oppsto beretnelsen Spøkelsesrakettene (svensk: Spökraketer).

FORANDRINGER

Sommeren 1946 var uenighetene mellom de vestlige og de østlige landene fremdeles tydelige. Det var også i juli samme år at Spøkelsesrakettene begynte å rapporteres fra et annet nordisk land, nemlig Sverige.

Hundrevis av rapporter (hovedsaklig fra sivile) ble forelagt de svenske myndighetene i samme forbindelse. Sverige hadde i motsetning til Finland, ikke noe å frykte av slike anti-sovjetiske kommentarer¹². Jeg har faktisk ofte lurt på om det ble lagt noe vestlig press på Sverige (fra USA eller Storbritannia) for at regjeringen der kunne komme med kraftige fordømmelser av hva de oppfattet som krenkende utprøvnings av militære missiler fra sovjetisk side. I mange europeiske land ble "gåten" etterhvert kjent, og det var den vestlige pressen (som i tilfellet med betegnelsen "flygende tallerkener") som ga overflygingene betegnelsen Spøkelsesrakettene.

Det svenske forsvaret ble satt i full beredskap. De vestlige land, som Storbritannia og USA, må ha vært bekymret over hvilke hensikter Sovjet hadde. Mens observasjonene pågikk (antallet skal ha vært omkring 1.000¹³) ble flere undersøkelser iverksatt for

å finne Spøkelsesraketter som hadde falt ned og eksplodert¹⁴. Ifølge pressemeldinger fra svenske myndigheter var det lite igjen av gjenstanden, bare noe slaggliknende materiale som var vanskelig å identifisere. I oktober 46 begynte antallet å synke. Da vinteren kom var det nesten ingen. Men hva ble det offisielle synet på fenomenet?

Man har slått fast at en "uvanlig hendelse" hadde passert. Mange vitenskapsfolk skyldte på meteoraktivitet¹⁵, andre var overbevist om at russerne testet nazi-våpen. Det er ingen tvil om at overflygingene var av fysisk karakter. Mange observasjoner ble registrert ved hjelp av radar og fotografert, så vi vet at fenomenet er virkelig, og ikke et sansebedrag. Av omkring 1.000¹³ rapporterte observasjoner over Sverige, var det ca. 200 som ikke kunne forklares.

To år senere, i 1948, startet de skandinaviske observasjonene opp igjen. Denne gangen var det bare noen måneder siden Kenneth Arnold hadde rapportert sine bemerkelsesverdige "flygende månesigder" over Mount Rainier i staten Washington i USA¹⁶. Norske flygere både så og fotograferte de. Etter å ha sett et slikt bilde er jeg sikker på at det er et missil. Andre flygere fortalte at "missilene" utstrålte flammer og fløy så høyt som 10 km. Andre Spøkelsesraketter var meldt så lavt som 15 meter over bakken. Og interessant nok antyder en slik observasjon at "missilets" fart skulle være omtrent 11.000 km/t. Etter at andre land var blitt alarmert og begynte å interessere seg for fenomenet, ble noen andre luftfenomener observert i Nord-Afrika og Italia.

TRO OG UVITENHET

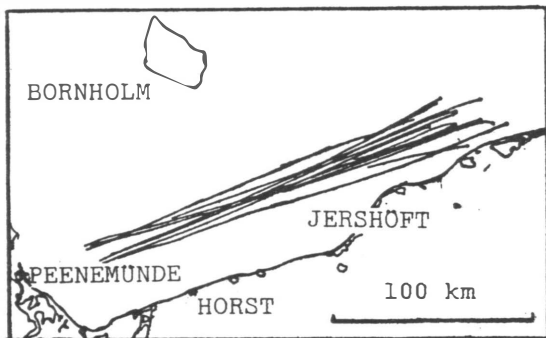
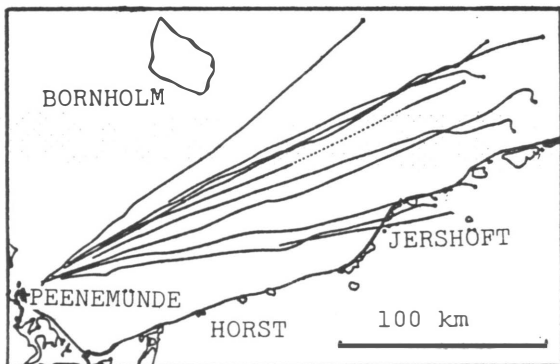
Ufologien må forstå at nesten alle rapporter som kommer om ufo har en naturlig forklaring. Om Foo Fighters viste seg å være utenomjordiske objekter, ville jeg blitt temmelig overasket. Dessuten kan jeg ikke forstå hvorfor Spøkelsesrakettene skulle være

anderledes! Kanskje er et viktig poeng å finne i de 10 siste årene av ufologiens 40 år? Praktisk talt ingen av dagens ufologer har noe kjennskap til gjennombruddene som er gjort av våre vitenskapsmenn, eller de nokså påfallende utviklinger som er gjort, og som etterhvert vil føre oss inn i andre deler av Melkeveien. Det er lite heldig at det må krig til for å tilføre nye planer og klare mål. Teknisk utvikling i krig er en kamp mot tiden, og dette var situasjonen for nazistene mot slutten av krigen.

Da Russland overtok de tyske forskningsanleggene, spesielt de i Blizna og Peenemünde, fant man mengder av helt ukjente våpen. Etter å ha lest hundrevis av offisielle dokumenter som beskriver mulighetene til en slik teknologi, synes jeg dette er ganske skremmende. Gårsdagens Foo fighter-rapporter ville i dag neppe vekke noen oppsikt, for ikke engang ufologene betrakter slike lys på himmelen så alvorlig som flygerne som frykter for sine egne liv.

Og i samme forbindelse overser mange forskere den økende tendensen i vesten i retning av avansert luftfart. Istedet fortsetter mange forskningsgrupper å bruke verdifull tid på studier av "ET"-rapporter som jeg personlig er overbevist om at de selv anser som tynne. Det er mulig deres ønske om tro er sterkere enn deres behov for viten.

Vestlig etterretning fulgte Foo fighter-fenomenet svært nøye. Jeg har fått vite at ved en slik observasjon (under et britisk bombetokt mot München), kom besetningen tilbake med en utrolig historie. Etterretningsoffiseren i RAF opptok i dette og lignende tilfeller

Den øverste tegningen viser tyskernes prøver med krysserraketten V-1 i desember 1943. Den nederste viser hvor mye større nøyaktighet tyskerne hadde oppnådd på den samme prøvebanen i mai 1944. Tyskerne plottet raketbanene ved hjelp av radar som britene igjen avlyttet. Som en ser av skissene var oppskytingne nære både Danmark og Sverige.¹⁷

detaljerte rapporter fra besetningene. Jeg har ingen grunn til å tro at ikke de amerikanske og britiske etterretningstjenestene (hær og luftforsvar) trodde på menneskapene.

De vestlige land i etterkrigstiden følte seg betrygget over at de fleste avanserte tyske våpen var i sikre hender. Kun da Spøkelsesraketten dukket opp, gav USA, Storbritannia og til en

viss grad Frankrike, uttrykk for bekymring over at russerne virkelig hadde anskaffet langt mer avanserte våpen enn hva de vestlige allierte selv rådet over. Ut fra 300 sider med tidligere graderte amerikanske og britiske dokumenter som omhandler tyske krigsvåpen, fant jeg en interessant setning: "Tyske missiler var ansett for å være upålitelige, selv av de som laget de. På grunn av rakettenes rulling rundt egen akse, oppsto det problemer - forsøk på å dempe dette er blitt ansett av avgjørende betydning." Disse notatene ble funnet med russerne etter at nøkkelanlegget ble lagt bak fronten. Det er mulig at øyevitnene i Finland og Sverige i 1946 som meldte om en slik horisontal rulling, i virkeligheten så sovjetiske forsøk av teknologi som våren 45 ble laget til flere typer A-våpen. Den kraftige brusingen og gnistene som ofte ble sett, forteller at det er snakk om kraftige krysserraketter og en energirik drivstoffsammensetning. Når det gjelder Spøkelsesrakettene som eksploderte, forteller dette at russerne hadde de samme problemer som tyskerne. Nesten 1/3¹⁸ av alle tyske raketter eksploderte før de nådde de målene de var bestemt for. Fragmentfunnene betviler jeg sterkt stammet fra den eksploderte raketten. Er det jeg antar bare tilfeldigheter? At rapportene om Foo Fighters og Spøkelsesrakettene kom under den mest avanserte krig i verdenshistorien?

De opplysninger som amerikanske og britiske myndigheter har offentliggjort om Tyske avanserte våpen fra 2. verdenskrig er ynkelige. I april i 1988 anmodet jeg om innsyn i en del arkivmateriale som oppbevares av britiske myndigheter, og som omfatter særskilte våpen og vitenskapsfolk. Dette ble selvsagt avslått. Etter flere inntrengende forsøk på å sikre meg mer dokumentasjon, ble jeg fortalt at dette materialet vil bli tilgjengelig i 2020 (om 31 år)! Mange krigshistorikere vil dermed aldri få kjennskap til disse opplysningene!

For nesten 20 år siden var mennesket

på månen, men allerede i 1943 hadde tyske vitenskapsfolk startet et forskningsprosjekt som gikk ut på å sende fartøyer til andre planeter. Interessant nok var ikke Wernher von Braun, Oberth og Dornberger med i dette prosjektet.

Når krig oppstår mellom nasjoner går utviklingen raskere, og kanskje vi reflekterer mer over våre liv enn vi virkelig tror? Ufologi bør gå tilbake og prøve å revurdere sine tidligere vurderinger -- på den måten vil vi få muligheter til å finne ut av, og gi svar på hva som virkelig er uidentifisert eller ikke. Om nye 40 år er den muligheten borte ettersom vår egen teknologi raser framover. Før vi begynner å gjette på forhold som jeg anser for å være uholdbare, la oss heller lære oss selv mer om forhold og årsaker, ting som er viktigere enn de nokså latterlige teorier og hypoteser forskere lanserer etter egne ønsker og overbevisninger.

Kilder til fotnoter:

- A: Oblt Eddy Bauer: Kriget i luften. Wigen 1983. Copyright. ISBN 91-7024-027-2.
- B: Kim Møller Hansen: Spøkelsesrakettene. Ringsted 1986. Copyright. ISBN 87-87628-28-7.
- C: Forfatterens anmerkninger.
- D: Oversetterens anmerkninger.
- 1. FZG76. Ble første gang brukt mot London 13. juni 1944 (A).
- 2. Angrepene med V-2 kom igang i september 1944 (A).
- 3. Noen km utenfor selve stedet (C).
- 4. Andre kilder oppgir natten 16/17 august 1943. Av 597 britiske bombefly som var med på angrepet, var det bare 40 som ikke kom tilbake. Ytterligere 32 returnerte kraftig skadede (A).
- 5. To-motors Junker jetmotorer. Maks. fart 860 km/t (M O.72 (A)).
- 6. Såkalt "spoofing" (D).
- 7. Konstruert av samme forskningsgruppe

HELSE-BLÖFF

so og så hadde arbeidet med konstruksjonen av V-2 (A).

8. I august 1945 (A).

9. En gruppe rakettk- og flyteknikere skal ha blitt tvangsforflyttet fra Nord-Tyskland til Moskva 22. og 23. oktober 1946 (B).

10. Såkalte "barrel rolls" (D).

11. Den svenske Försvarsstaben (B).

12. Jfr. Wallenbergsaken (D).

13. Idag er det snakk om 1.500 - 2.000 saker (B).

14. I Kolmjärvi i Norrland bl.a. Denne saken er fra 9. juli 1946 ca kl 1115 (B).

15. Organisasjonen AFU i Sverige anslår ca 70-80% av rapportene skyldes meteorer (D).

16. 24. juni 1947 (B).

17. Jones (1978) s. 468 og 524. Bragt bl.a. i "Onkel Sams kaniner" (Wilkes og Gleditsch).

18. Ifølge Dornbergers bok, 3.300 av 9.300 V-1-raketter (35%). Ifølge en offisiell engelsk redegjørelse ble 8.700 V-1-raketter sendt mot London. 7.488 nådde den engelske kysten uten problemer, derav 3.957 tatt av luftvern og fly. 2.420 nådde målområdet, mens minst 1.500 styrtet underveis pga funksjonsfeil (B).

Oversatt til norsk av Jan S. Krogh, (copyright norsk tekst: NIVFO, Trondheim 1989.)

Det viktigste fotomaterialet er hentet fra Heinz Gartmann: Iräumer, Forscher, Konstrukteure.

Artikkelen er trykket med tillatelse fra forfatteren som er redaktør av det engelske bladet "QUEST" i Leeds, England. Han er også leder av foreningen YUFOS.

Mark Birdsall er forøvrig i gang med en bok om spøkelsesflyene og rakettenes. NIVFO har mottatt kopi av manuset, og i en telefonsamtale sier forfatteren at boken vil gi et bedre inntrykk av saken enn denne artikkelen.

Vi får se om det kan bli aktuelt å bringe ytterligere data ved en senere anledning.

Red.

Medisinsk humbug florerer som aldri før. Blad og postordrekataloger er fulle av tilbud om vidunderpreparater og remedier. Til og med 'pyramidekraft' tilbys ennå i gløret okkult kiosklektyre, som mener at det er mer mellom himmel og jord, men som selv ikke later til å ha oppdaget det mest elementære av dette.

I TV-programmet 'Antenne 10' den 20. januar fikk man høre om opprettelsen av et lærested for akupunktur i Oslo. I bresjen for dette står en kjent TV-homøopat. Helsedirektoratets 'akupunktur-utvalg' skal ha anbefalt at leger, tannleger og fysioterapeuter burde gis anledning til å praktisere akupunktur legalt. I den anledning har NIVFO sendt brev til Helsedirektoratet, Sosialdepartementet, Forbruker og administrasjonsdepartementet og Den Norske Lægeforening og bedt om svar på noen konkrete spørsmål. Vi er alle forbrukere av helsetjenester og har som forbrukere rett til sann informasjon.

Som tidligere fortalt har vi en rekke eksempler på at i det minste én stor norsk avis nesten konsekvent unngår å trykke vitenskapelig dokumenterte avsløringer av pseudovitenskapelige påstander, samtidig som avisen regelmessig bringer falske påstander som om de var etablerte fakta. Et helt ferskt eksempel på dette gjelder medisinsk humbug. Faglige uttalelser i sakens anledning ble konsekvent stoppet. Politikere lar seg ganske sikkert påvirke av media, og dette er et forhold som må følges opp.

I sitt utkast til arbeidsprogram for 1989-1993 går partiet Venstre uttrykkelig inn for å støtte 'alternativ medisin', noe flere enn NIVFO har reagert sterkt på. Om partiet vil forsøke å surfe på tidens irrasjonelle bølge eller om idéene skyldes ren uvitenhet er ikke godt å si.

Den stadig økende kommersielle utnyttelsen av publikums uvitenhet om medisinsk humbug bør vies stor oppmerksomhet, og i neste nummer vil vi gi bred plass for disse spørsmål.

Mange har sendt oss eksempler på hvordan aviser sensurerer fakta på dette felt. Har du selv eksempler så si ifra. Vi trenger best mulig dokumentasjon når tiden er inne til å bruke den.

-KS

CSICOP European Conference

CSICOPs andre europeiske konferanse vil bli holdt i Bad Tölz nær München, Vest-Tyskland, fra 4. til 7. mai 1989.

Blant talerne kan nevnes europeiske eksperter på paranormale og pseudovitenskapelige emner, med hovedvekt på slike som er mest utbredt i de europeiske land. Men også medlemmer av CSICOPs leder-sjikt i USA, inkl. James Randi, skal opptre. Det vil bli sørget for samtidige oversettelser til engelsk, tysk og spansk.

EMNENE VIL BLANT ANNET OMFATTE:

1. KVASI-MEDISIN
2. PSEUDOVITENSKAPENS FILOSOFI
3. JORDSTRÅLER OG SØKEVINKLER
4. GRAFOLOGI

PRISER:

Før påmeldinger som innløper før 1. april: DM 75.- per person.
Studenter, pensjonister og arbeidsledige : DM 30.- " "
Påmeldelser mottatt etter 1. april hhv : DM 100.- " "
DM 50.- " "

Banquet på lørdag: DM 40.- Lunsj på søndag DM 25.- (går til et fond)

PÅMEDELSE SENDES TIL: Amarden Sarma, G.W.U.P., Postfach 1222,
D-6101 Rossdorf, West Germany.

Sammen med påmeldelsen må sendes en sjekk på det aktuelle beløpet i tyske mark (DM), utsteitt til G.W.U.P., betalbar i tysk bank. Din bank vil ordne med dette.

VIKTIG: Oppgi navn og full adresse, samt telefonnummer. (privat og arbeide).

KONFERANSEN ARRANGERES AV C S I C O P OG THE WEST GERMAN SOCIETY FOR THE
SCIENTIFIC INVESTIGATION OF PARA-SCIENCE (GWUP)

YES, I accept your invitation to try the **Skeptical Inquirer**

- ☐ 1 yr. (4 issues) \$US25.50
☐ 2 yrs. (8 issues) \$US45.00
☐ 3 yrs. (12 issues) \$US81.00
☐ Donation to CSICOP \$ _____

☐ MasterCard ☐ Visa

Card # _____ Exp. _____

Signature _____

Back issues \$US6.00 each. Ask for list.

Mail to:
**the Skeptical
Inquirer**

Box 229, Buffalo, New York 14215 USA

☐ Payment enclosed

Please remit in \$US payable on a U.S. bank. Your local bank can assist, or send an International Postal Order, or charge to MasterCard or Visa.

NAME (please print) _____

STREET ADDRESS _____

POSTAL CODE _____

CITY _____

COUNTRY _____